د زړه وينا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش.کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر-د صلح نړۍ
مينه او دوستی-صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوکډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نوګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی، و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټي پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره تري نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوریږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیك:	مخ:
شاعر	۱
ښکلا اوهنر	۳_۱
دصلح نړی	۵_۳
مینه اودوستي	۷_۵
صلح کل	۷
ابتکار	۸_۷
ژوند	۹_۸
دمونشن دسفریوه خاطره	۹
دهقاني	۱۱_۱۰
دوطن محبت	۱۱
دوطن پالنه	۱۳_۱۲
ګرانه وطنه!	۱۵_۱۳
دوطن خاوره	۱۶_۱۵
سپین غر	۱۸_۱۶
په باغ کښي	۲۰_۱۸
آزادي	۲۰
دزړه شکوه	۲۱
دژوند دېوه	۲۳_۲۱
پسرلی راغلی	۲۳
دبهار فیض	۲۴
دخزان سندره	۲۶_۲۵
دمني خاطره	۲۷_۲۶
په وربل باندي ګرد	۲۷
دحسن جلوه	۲۸
ملت اومملکت	۳۰_۲۸
لوی افتخار	۳۲_۳۰
ویده ګوجر	۳۳_۳۲
ناخاپی کانی	۳۷_۳۳
ټکی اوریا	۳۸_۳۷
عاقبت	۳۹_۳۸
زما حال	۳۹
دامیدرڼا	۴۰
لمره!	۴۲_۴۰
دوطن ترانه	۴۳_۴۲
دافغان ترانه	۴۵_۴۳
دیووالی ترانه	۴۵
دمعارف ترانه	۴۶_۴۵
دغیرت سندره	۴۷_۴۶
استعمارچیان	۴۷
علم او معنا	۴۸_۴۷
دپلار توره	۴۹_۴۸
نه ځي	۵۰_۴۹
ښکاري باز	۵۲_۵۰
زخمي زړه	۵۹_۵۲
دشاعرنظر	۶۰_۵۹
څه ګورم	۶۰
غریب ماشوم	۶۲_۶۱
خوارحسن	۶۳_۶۲
همدردي	۶۴_۶۳
حسن اونظر	۶۵_۶۴
بډای	۶۵
ماشوم	۶۶
غزل	۶۷_۶۶
دنازمېرمني	۶۸_۶۷
په لیلی پسې ځم	۶۹
څومره به ښه وی	۷۰_۶۹
څه یم	۷۱
زما ګناه	۷۲_۷۱
زما خوب	۷۳_۷۲
انسان	۷۴_۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
خه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړیتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
دیمکراسي	۸۴
دروح اطمینان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنیا قانون	۸۵
یوسف اوزلیخا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فکر او مینه	۸۶
آشنایي	۸۶
فکراوکار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړۍ	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپین	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپین او تور دیوان	۹۰-۹۱
حقیقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غونډې ګل پرستي
دعشق اوربانډې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل ځګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسى خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره دديدار
خداى خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځاى کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دي دورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلي ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریا وي
نندارو اوتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخوري ښې
دښایست دډېوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي

ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نري

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزرونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروروليی صلح صفاوي ښه نیت وي

مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقايم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه سازآواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآيين کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مستاوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچیرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه ځه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

یوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مینه اودوستي*

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړي ته سلطان راولي

که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي

مینه په مابانـدي پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې تورې زلفې

توره شپه خنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي

سرې په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکورکښي سپين اوتورچي ګوري
درته د ګډېږ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسيږه
له دې ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هر ګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی يې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې
بې ايمانه راته ښکارې له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفِي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور، اوبوسره دې کار دی په خوروترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپیغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بیزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې ژړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی
ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا
که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا
دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا
ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې بسې اسرې کا
ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوســـــي لویـــــه ګنـــــاه ده مـــــرګ دی مړینـــــه ده فنـــــاده
پــــه امیـــد ژونـــدون تــــه ګـــورم کـــه چـــړې راتـــه تېـــرې کـــا
ژونــــــدچې هرڅنګـــــه وي ښــــــه دی هرڅـــــوک غــــواړي چــــې ژونـــــدی وي
مګرژونـــــــدغلامی دې خــــدای بربـــاد خــــاورې ایـــرې کـــــا
کــــه نـــــورهېڅ نشـــــئ کـــــولئ وچ اوشنډشــــــئ غلامــــانو
غلامــــان چـــــې پیدانشــــي بــــاداران بـــــه بیچــــارې کـــــا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلتـــــــه بــــــــل رســـــــم و رواج بلــــــه دنیــــــا ده
مینـــــــــه پټـــــــه چانـــــــه نـــــــه ده بــــــــرالاده
ښـــــــــــکلول غیرکښـــــــــــي نیـــــــــول دنورومخکښـــــــــــې
کـــــــه پـــــــه خوښـــــــه اورضــــــــاوي خـــــــه پـــــــرواده
پـــــــــه غلانـــــــــه دي پـــــــــه ښـــــــــکاره دي یـــــــارانې
نـــــــه هجـــــــران شـــــــته نـــــــه دهجرترانـــــــــې
بـــــــــي ربیـــــــــاره وصـــــــــالونه شـــــــامدام دي
نشـــــــــته کـــــــــودې نـــــــــه تعویذنـــــــــه شـــــــــکرانې
کـــــه پـــــه ګــــــل پـــــــورې ســـــینه مـــــړي بلبلـــــــه
کـــــــه دشونډوښـــــــــــکلول وي یولـــــــــه بلـــــــــه
نـــــه پېغورشـــــته نـــــه رټــــل شـــــته نـــــه تورونـــــه
کـــــه هرچـــــا لـــــه ځـــــان ســـــره خـــــوک ګډولـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقاني

دهقاني خومره ښه کاردی　　هردهقان سړی مالداردی

لري میږي اوپسونه　　شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې　　پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو　　ويني ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته　　اوله خپل عالي همته

له سپيروخاوروخپل ځانته　　خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي　　داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان　　کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان　　په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه　　ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي　　که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده　　که دښه ځاى ننداره ده

ددهقان دلاس اثردى　　دهقاني ښه لوى هنردى

ددهقان دبازو زوردى　　چې نن داجهان سمسوردى

جغ اوسپاره ددهقان　　آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس　　داد چاپه سرالماس

دبډاى كوركښې سره زر　　داښايسته ښكلى زيور

ددهقان دكارحاصل دى　　پرې پوهيږي چې عاقل دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپړيم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخوري، غوري ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولې دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومه
دجنت باغ کښې ميوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلي شي به ولې کم خورم

دوطن داعتلاترې يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکي دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولويې دتندې که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيتۍ
وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دباديشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروته

دپنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پۍ دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اینښی په دې تي درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زېبايې

جنت دځمکې زړه ددنيا يې

ښاغلی تاج ته دايښيايې

وړدستايلوته په رشتيايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروڼوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غېږ موتللی هرلورته
څوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپيروخاورو پیداکيږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديې له توروخاوروزرجوړيږي
دکاريګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړيږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدې اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپېريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېي يوسپين ديودى ورنه ويره د هرچا ده
څوک پردى نشي ورتللى لارېي سخته ده بېشانه
داقصه مې اورېدلې په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل ځوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لرې هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتریې توری زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندې هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې نندارې کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښترویې پېرې کړي

دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې ***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي
هرطرف ته دبلبلوترانې وي
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنيمت دی
ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړې په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه
بل په سره اوربانديې نيسي چې کړېږه
کاشکې نه وای پيداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داخه وايې
ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې
داخوخپله هسې نه دی پيداشوی
انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي
داګلش په سپېره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته
ورسره ډېرزيارويستونکی دهقانان شته
که يووينې تويوي اوخونرېزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي
ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تڼاکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروکلومینو نندارچیانو
هیروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شرې کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه ورېښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکي یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې خوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته — دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره — دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي — مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم — تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی — ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي — په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی — ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې — سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي — دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه وچې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانډې نسکورکړي

دتن پېتې له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پيداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیاته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼایم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوسازد زندګی شه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ويريږم
دخليل په شانی سرولمبوته لويږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانديې پسرلی راغلی
وخت د ګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی د ګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنيلی راغلی

بيا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره
دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لړ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زیړیږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبايلله

پاڼې ریږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زیړې پاڼې چې ریږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دېخنۍ له چپاوله

ستاأوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاسلې تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلې خراجونه له وربله
بڼدایان دې هم هواته هوسېږي
درروان دې ګرېڼدیوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار
برکت اوخیږدې زیات شه یوپه سله
زېرنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېررنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلایې رنګونه وینئ
که پوهیږئ خپل قیمت ښیي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټووطلایې کړه جامه خپله
په طلاؤکښې ډوب شویدي باغونه
په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړې پاڼې راتوییږي
سورتنور دغریبانوپرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په گرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

گله گل گله مېوه وي په باغوکښې
گله سیوری گله اوروي په دېروکښې
گله پاڼي دي په کارگله لرگی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې گرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په گلشن کښې مړاوې گل شه
دلاله زړگی شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرگس زېړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جنگ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاوري کړیه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپريووت چې يې ستا نښه بشروليد
دنرګس ستركې خوستا په لوركړې دي
په ګلشن كښې مې چې نن مازديګروليد
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردى
سرګردان مې نسيم هم نن سحروليد
دعشق دام دى هرطرف ته غورېدلى
خوپكښې مې بندصاحب دنظروليد
په طلسم رانه حسن زړګى ويوړ
نازمكيزكښې مې دسحراثروليد
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوكروليد
دواړه وروځې يې لېندې بانه يې غشې
مسلح مې نن دحسن افسروليد
لاربښودونكى كه دعشق درته په كاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبروليد

ملت اومملكت*****

يوه باغ كښې وې ولاړې دېرې ونې
هره پاڼه يې لايقه دستاينې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له يوې خاورې پيداديوكاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدې وشريک يووېې واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چاميوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وخه توپير
ماليارويه هرې ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يومملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی که پوهېږې
که وې بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديوکوروي
ديوي سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويي قرباني پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلواودخپلي آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غونډي خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــــه ســــتایل کېـــري پــــه دنیاکښـــــې مـــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غــــلام

پـــــه ځــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنــــام وننـــــګ وینمـــــه

لـــــــوی افتخـــــــاردآزادی دپـــــاره جنـــــګ وینمـــــــه

دېـــــره شــــانداره کارنامــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمــــه

چـــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وینـــــو رنـــــګ وینمـــــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونیـــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې یـــــې همـــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــت تــــــریخ دی مګـــــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــــان مـــــې وینـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه ښـــــه ســـــاتلی نشـــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه بربتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

دپرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم

دپرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تیـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاویره دچادارنشـــــته

هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته

پـــــه زروتنوکښـــــې یـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــــه بـــــه خـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــاملی نشـــــي

یادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی خـــــه بلاوینمـــــه

لـــــه باجورنـــــه جـــــوره شـــــوی کربلاوینمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه دېـــــره ناپاکـــــه نارواوینمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لبر نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالي څه قدرسترې وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولي
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کاروانه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاويښ اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجروزيات له پرون شه
څوک چې ساتونکي اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیداری نه
کوجرستومان شوه له بېخوبی نه
خوب دېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب وبووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیږېدلې
سپورمۍ اوستوروورته کتلې
چې ویښ کوجرکړې مېښ کټی ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې
څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټی واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټی راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وریسې جوړشي بیامتلونه

ناخاپي کاڼي ***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دې کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانې له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانې غورځولي
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلي

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لږاوډېر

دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر

ته یې بولې بې سبب اوبې علته

خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي

اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه

چې راضي نشې هېڅکله له همایه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه

دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه

چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه

خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه

ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه

غورځولی ویوکانۍ له خپل بامه

یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې

چې ولاړوبې خبره تیټ دلاندې

همداکانۍ وهغه سړی ساتلی

له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا

چې یې دی وپرې ویشتلی بې ګناه

لاس یې برنشوه موده شوه ډېره تېره

قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه

ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه

نوویې کانۍ له خپل کوره کړګذار

خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله څنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس
څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينی احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپـــل خـــــدای ســــره اخـــلاص پـــــه زړه کښـــــې ســــاته
لــــه مخلـــــوق ســــره يــــې هـــــم کـــــړه مينــــه زياتـــــه

ټګی اوریا

تــــــــادکوم فرعـــــــــون دظلــــــــــم ســـــــــحرمات کـــــــــړ
چـــــې پــــــه لاس کښــــــې ګرځـــــــوې ښــــــکلی امســــــا
د کاغــــــــذ پـــــــــه ګــــــــل بلبلـــــــې نــــــــه تېــــــولېږي
راشـــــــــــه پرېــــــــــــــرده نورکارونـــــــــــــه دريــــــــــــا
اورلړونـــــــــــی غونـــــــدې ســــــــوی اوتـــــــک تـــــــورېږې
اميدمــــــــــــــــه لـــــــــــــره دخپلـــــــــــــــې زرغونتيــــــــــــــــا
ښــــــــه اوبـــــــــدحق ونـــــــــاحق چــــــــې معلـــــــوم نشــــــــې
تــــــــوره شــــــــپه ده ورتــــــــــه مــــــــــه وايـــــــــه ســــــــبا
چــــــې لــــــــه نوکـــــــه ترکوټيـــــــه تـــــــول غـــــــرض دی
دانســــــــان پـــــــــه نــــــــوم يـــــــــادېږي خــــــــه بـــــــــلا
خپلـــــــــــــــه ګټـــــــــــــــه اوضررخيروشـــــــــــــــــــــــــــــربولي
دانســــــــــــــان دقضــــــــــــــاوت دغــــــــــــــــــه معنــــــــــــــــا
انســـــــــان خـــــــــــوک دی زه يــــــــې دومــــــــــره پېژنمــــــــــــه
چــــــې حيــــــوان نــــــه بيلــــــوي ځــــــان پــــــه وينــــــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پري کښيږدي دروااوناروا
عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غولول ديوه بل په هغه دا
کله خوښ کله غمجن کله حيران شم
دادنياده ګېده وده تماشا
په حراموناروا سړی ته ورشي
څه لولې اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوبکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي
چاچې ستړی اوستومانه څغلولي
زمانه به يې دنورو خندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي
له دي خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وري سېلاب دزماني واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بياله نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازره بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه — خومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خندوخارلرمه — بېړه تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه — غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه — يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي — په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه — خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا — هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه — ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکما ل — اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېرو افتخارلرمه — دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې ستړګې لرمه شم هرکارکولی — زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه — پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی شاګردان یې ولسونه
تاڅه زده کړه له دې عصره ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژونددی ستا په برخه چې نورټول ترې ګرېزان دي
لږڅه وغړوه سترګې چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم څاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانـدې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درښا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لوی اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شیلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لس وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستې تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه

درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه

خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی

منډېګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ

اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر

دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ

وطن دی کورزمونږ

که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو

ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا

دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډيان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بايدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که يې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوييږو په دې مينا مستيږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دي دلته شان وشوکت وي

ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې

ځاى دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړى تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلى نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو

دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران

داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بیرغ ټولېږو

یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان

داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده

راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان

دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی

بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی

بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوخوکښې په غیږه دپښتوکښې

لوی شوي یوموږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقۍ ځو رهنمازموږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

موږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو   هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه موږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي

موږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زموږ   دافریضه ده زموږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خواروبرباد دې وي

موږ دپنجري اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزرورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشال دپاکستان لري

سیسی ولي ولي هوسۍ ولي وړې وړې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوتې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرځه تري تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباول کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو

که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی

چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدی

بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډېر

له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی

که اغوستی يې پوټکی دسموروي

خلق يې پېژني له سترګوچې ګيدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک

باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا

د تعظيم او احترام دقدر وړدی

بحرډک له مرغلروچوپ روان وي

دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وينم زړه توره د پلار

دبابا ګانو اونيکونو ياد ګار

توريالی نشته چې څه کارترې واخلي

توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تيکي ډېرعمروتلي نه ده

اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري

بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار

يو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده

تېره خنجرونوم يې وذوالفقار

دغسې نه وه چې داوس يې وينم

په ډېروزړونوکښې يې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزیده ورځینې

په غزاګانو کښې یې نه ومدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ایښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هیڅ په کارنه ده وخت یې لاړه تېرشه

خوته یې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالی غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایي دلمر شغلونه نه ځي

دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډیوونه نه ځي

څو قرنه کیږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښنااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې موتورې معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز بابښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه څي
بيابه اور بل کړو د ظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه څي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوڅه اوپريکړه دچړوتورولو خولونه نه څي

ښکاري باز*

بازنيولی په منګولوکښې سيسی وه
خوندوره مزه داره ښه مړی وه
چې يې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته
چاويل ورته چې ای بازه نادانه
څه ليدلی تالاسه دانسانه
چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته
ورته نيسې دهواپرندګان ته
ولې بل مرغه نيولی له غړی تا
ولې ورکړله انسان ته دامړی تا
تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې
پاتې نشوې ولې دي لويه فضاکښې
له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بياپه ډيراخلاص ته
قدرت تاره درکړی لوی وزرونه
ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی

پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې

څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې

دانسان حضورته خپله راتیتیږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې

بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانده دې تړلی ته انسان یې

چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو

رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودودوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه[1] *****

زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاڅي
ای زمازخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه
ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی
دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدايي
که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته
ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې
په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې
که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی
که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

[1] :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډېلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخون ازولو   التفات اووف اغواړي
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړي   که په کونه ډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه ځودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وری   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده   که له لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي   ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکي پري ټک توردی
یادغم توره کیږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دځګرواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پا س په هواکښي
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښي
بي له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښي
دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاريې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وايي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې   په هېڅ شاني نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه ببخې نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوړې مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تبرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته　　عالمونه دجهان شوه
ځوک له لورې هلاکېږي　　ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي　　ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته　　ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې　　دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه　　وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواږه یاران چې ګوري　　یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې　　ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو　　دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړځوک پخپل عهد　　نه خجل په خیانت دی
ځويې لاس برنه وي دوست وي　　چې لاس بر شي بل حالت دی
ځوک په دروغونه شرمېږي　　دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې　　بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې　　په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردې　　پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر　　بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره　　ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې　　زندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي　　دفریب مکرله جاله
بې له تورې خلاصی نشته　　ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي　　تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان　　فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه　　لکه بازاوپاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه　　یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام ونګ دی — ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره — دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی — توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه — دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی — شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو — بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی — چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه — ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې تورې په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره — په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي — چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې — حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي — په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره — په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي — دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره — داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي — دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېرې توري — له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم — سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو — خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې — په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول ورور خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلا خوک — که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې — که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا کټه — یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره کټل کېږي — خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي تورې لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حيوان دی

په دنياکښې چې تېرشوي   تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی   که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګيران دي

ټول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه تورې يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه   مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتوروله واره

بې دتورې له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   ماليدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې يادېږي په سندرواوپه وير“
دهرنشي ورکولی دتېرې تورې تاثير

لکه غرېږه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتندراوري   له خپل ځايه مه ښورېږه
بې له خدايه بل له هېچا   اوله هېڅ شي مه وېرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټينګ ودرېږه

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه — دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه — دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې — واړه دي داستاغمونه
دازخمې زړه ستاله غمه — راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده — که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده — اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی — که غیرت ايمانداري ده
ددې تولوای پښتونه — تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېړه وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
ځوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لویه خدايه — که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې — درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې — دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو — بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوځوواورودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم — امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو — امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی — په دنیايې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره — سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه — ی زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې — ژوندون نه کيږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري — بل ته هم رسيږي وروره
دیوازې ځان سوداته — وباسه دزړه له کوره

ته يې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په يوه ژبه ګړيږئ
په يوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې ياديږئ
ديوه پښتون په ښه نوم   سرتره تول نازيږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه يووجودښکاريږئ

چې پردولره يوښکارئ همدغه مودی يو والی
نوک اوری کله بېلېږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مويوښادي يوه ده   په رګوکښې يوه وينه
زه اوته ديومخ سترګي   خلق موبولی ښی اوکينه
دواړه يوشاني غرېږو   مروديووجود په مرينه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شينه
سپين اوتورديوي سترګي کله يوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه يوله بله پردي کېږي

راشئ ای پښتنوورونو   يوله بله به ځاريږو
دپښتون دژوندپاره   به هريوله سرتېريږو
خوشحالي به مويوه وي   په يوه غم به ګړيږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانيږو
يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه برته يوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغليم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنيابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي
څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هيله اواسره ده
دا آرزوله دېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر ***

زه يې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د ورېښمواو زربفتو نبايسته توکی

دنادان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري
چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکي ورته ښکاري
ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سړی څنې شيطان جوړوي
دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپيغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي
تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فيشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي
دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټونه کورونه معماران جوړوي
چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي
ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازيې هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خوړې خبرې
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوشاعرورته په مينه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه يې نوم درته اوس ښيم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماوليده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښايست کښې لکه مياشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهيرم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی ياطبيعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښايسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
ديوسف دغلامۍ يوښه نظيرو
په رښتياچې دهمدغه خوب تعبيرو
راته ويلې يې دحال په ژبه باندې
غريبي په سړی هسې چارې کاندې
قيمت نلري ښايست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلې سيرت دی

خودخوارحسن لره قدرلړ قيمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بداېانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف ځیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! ځیرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګوروځېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځې په آسمان کښې بيا
څه ژړاملګري ده دژوند ديوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لالــه داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له لېلاسره

حسن اونظر*

دړانده بدای په کورکښې ښايسته ښکلی لېلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه
ډيوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېريدلو
دمېووانتظارډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي
که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بډای*

یوېي لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېټه یې لویه اوککره یې وړه ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودډی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دکدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې ځځبېدلی ترې پېړه ده ډېره

کوریې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدوبه یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې ایښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا اميل کښې يې سل زړونه دي پييلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی
جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی
سورسالودې سره لمبه ده نه په وهيرم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورليږلی چاسلام چا آفرين دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت يې
په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی
خدای دې ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمنې***

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې اميل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپيزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غريبـــي خـــواره خـــواري كوركښـــي ځـــه نـــه دي پـــاتې

مـــه كـــوه لـــوبې لـــه درهـــم اولـــه دينـــاره ســـره

دلتـــه دښـــځو پـــه ســـرخاورې دي دنـــازمېرمنې

تايارانـــه ده اچـــولى دنيـــا داره ســـره

خبـــره نـــه يـــې ســـتاپه خويندوميندوځـــه تېريـــږي

ستاســـروكاردى تمـــام عمرلـــه ســـينګاره ســـره

زمـــونږ لـــه حالـــه ځـــان خبركـــړه پـــه مـــونږ زره وســـيزه

دتـــن جـــامې ســـوزي زمـــونږ ســـتاله ســـيګاره ســـره

عـــيش وعشـــرت دومـــره ډېرپريـــږده دوطـــن مېرمنـــې

مينـــه پيـــداكړه دخپـــل كورلـــه كســـب وكـــاره ســـره

يـــوزره پـــه لاس كښـــې ونيســـه نورزرونـــه مـــه ځـــوروه

مناســـب نـــه دى داخويونـــه لـــه دلـــداره ســـره

پـــه ســـراوما ل چـــې دوطـــن خـــدمت تـــه نـــه وي تيـــار

مـــه ګـــوره هـــيڅ دهغوخلقـــو لـــه ريبـــاره ســـره

ورســـره مـــه خانـــده!چـــې خانـــدي پـــه خوارانوبانـــدي

دنازخنـــداكړه دوطـــن لـــه خـــدمتكاره ســـره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم*

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پيژنم يم دماشوم په مثال
څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې توري شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــــــې زه حيـــــا كــــــړم او تــــــه شــــــوخي كــــــړې

زه جرئــــــت نكــــــړم خوتـــــــه مســــــتي كـــــړې

شــــــــــې مهربانــــــــــه اودلـــــــــــداري كـــــــــړې

خـــــــومره بـــــــه ښـــــه وي، خـــــومره بـــــه ښـــه وي

چـــــــې مــــــــې حياشـــــــــي لـــــــــږ غونــــــــدې لـــــــرې

زه درنــــــــزدې شــــــم تــــــــه وايــــــــې لــــــرې

درتــــــــه شــــــــروع كــــــــړم دعشـــــــــق ســــــــندرې

خـــــــومره بـــــــه ښـــــه وي، خـــــومره بـــــه ښـــه وي

چـــــــې ســـــــتا پـــــــه غـــــــاړه وي امېلونـــــــــه

زه دې وربـــــــــل كښـــــــــې ږدمـــــــــه ګلونـــــــــه

تـــــــــه راتـــــــــه وايـــــــــې دزړه حالونـــــــــه

خـــــــومره بـــــــه ښـــــه وي، خـــــومره بـــــه ښـــه وي

چـــــــې درتــــــــه وايـــــــم پـــــــه مـــــــايې ګرانـــــــه

لـــــــه ټـــــــول عالمـــــــه لـــــــه درســـــــت جهانـــــــه

تــــــــه وايــــــــې نــــــــه يـــــــم دومـــــــره ارزانـــــــه

خـــــــومره بـــــــه ښـــــه وي، خـــــومره بـــــه ښـــه وي

چـــــــې شـــــــم ببخـــــــوده اوهرخـــــــه وايـــــــم
ډيـــــــره دې زياتـــــــه لـــــــه حـــــــده ســـــــتايم

تـــــــه راتـــــــه وايـــــــې چـــــــې زه خوســـــــتا يـــــــم

خـــــــومره بـــــــه ښـــــه وي، خـــــومره بـــــه ښـــه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه
سکنی وروردعاجزانو دخوارانو یمه
یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا
دلاس نیالګۍ ددې غریبودهقانانویمه
ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانویمه
چې ورته بل نیسي اوبه نوریې بې آبه غواړم
وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه
دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه
زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډېوولو پتنګانویمه
چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي
نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه
نه دې دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوریې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاږه درته ولاړدي تېت سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوڅورنګه زندان ليدلی دی

که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروکټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتېول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دیوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم

زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نرې تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصیږم دلښکروپه زور

دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې لیوني دېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه

څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل دېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړ خپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاورونښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــــه خپلــــه لاســـــه بتـــان جـــورکړم بنـــــدګي يـــــې کــــوم

باطـــــل خـــــدايان راتـــــه دوهـــــم لـــــه مضـــــمونه جوړشــــــوه

نــــــه وم خبرچــــــې څــــــه کـــــوم دڅــــــه مقصـــــــدپاره

رانــــــه پــــــه لوبوکښـــــې اتـــــوم څخـــــه بمونــــه جوړشـــــوه

عدالت***

فـــــــــرق دحـــــــــق اودبــــــــــاطلولوی حکمــــــــــت دی

ددمـــــــــــــاغ اوزړه همدغـــــــــــه عبـــــــــــــادت دی

چـــــې صــــــادق اوخـــــاين بيـــــل کـــــړي يولــــــه بلـــــه

اوس پـــــــه کـــــار مونږتـــــــه همــــــــدومره بصــــــيرت دی

بـــــې لـــــه علمـــــه بـــــې لـــــه عدلـــــه بـــــې لـــــه رحمـــــه

پـــــــــه چابانـــــــــدې رواکلـــــــــه حکومــــــــــت دی

کـــــه مـــــې څـــــوک پـــــه لښـــــته ووهـــــې ظـــــالم دی

کـــــــه قــــــانون مـــــــې غوڅـــــــوي ســـــــرعدالت دی

ديـــــــــوه شـــــــــخص نـــــــــوکري خـــــــــوغلامي ده

لــــــوی عــــــزت دخپــــــل وطــــــن اوقــــــام خـــــــدمت دی

چـــــې خپـــــل ځـــــان ګڼـــــې خــــــادم دخادمـــــــانو

پـــــــه دې رازښـــــــه پوهيــــــــدلی نـــــــن" الفـــــــت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتې وي دوی ښورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پېروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولياقت کښې دی هغه ځنې بهتر دی

هغه په پيسوباندې په هرځای کښې معتبر دی

پخپلو سوغاتوپه لويوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دايې هنر دی

کارغه دې خوري مردارې هريووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه يې کوومکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پرې کيږي

سم نشي دربدلی ډېرکريږي اوتيتيږي

سرتيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بېليږي

اوضاع اوحرکات يې تيټ اوپست رامعلوميږي

زمونږ په مامورينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستايوداپل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپېژنووطن رڼاکړو

ترڅوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وينښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـېري بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــګ دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــګ ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کیـــږي دحـــق پالنـــه

لښـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپرېـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــه مجردشـــــه لحاظونـــــه مـــــه کـــــړه
دحـــــــق ورمېږمراعاتونـــــــه دانســـــــان مـــــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه ځنـــدې کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهېږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې یوميلمه له کوم هيواده
چې يې خپل کالي ښندلي په ښووارو

(۲)

له کوم لوري راروان يوجهان ګردو
مخ اوښت باندې يې پروت دلارې ګردو
ماوې ښه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوښوورځې يې دژوندسندرې ووې
بيرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو
يومرغه په ديوا ل ناست دايې ګفتارو
دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکــــــه بــــــوی چــــــي لــــــه ګلشــــــنه راجداشــــــي

يابخارلــــــــــــه دريابونوپــــــــــــه هواشــــــــــــــي

يــــــوه ورځ بــــــه هــــــم زمــــــونږ لــــــه خــــــاورو دوړو

يــــــوګرد پورتــــــه لــــــه صــــــحرانه ددنيــــــا شــــــي

فرداوملت

(۱)

پــــــــــــه زرګونوکلوژونــــــــــــدکړي ملتونــــــــــــه

پــــــــــــه قرنوقرنــــــــــــوځملي وي ولســــــــــــونه

د افــــــــــرادو دعــــــــــروج هســــــــــي مثــــــــــال دی

لکــــه وي چــــي دريــــابو نوکښــــي موجونــــه

(۲)

پــــــه اســــــلام کښــــــي فردتــــــابع دجمعيــــــت دی

دملــــــــت اجمــــــــاع قــــــــانون دشــــــــريعت دی

پــــــس دخــــــدای اودرســــــول لــــــه امرونهــــــی

دښــوبدومعيارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصيرت اوعلم نشته په کتاب کښې

که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې

علم او پوهه بل شى نه دى بينايي ده

خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلى له مغزوده

هسې نه چې په دې ډيروکتابوده

په نظرکښې که دقت صحيح سنجش وي

علم زيږنده ددغسې کتوده

سړيتوب

دتوتيانو له وينادامعلومېږي

چې خبروباندې څوک نه سړى کېږي

سړى نه دى چې يې کاردسړونه وي

په خبروکه هرڅومره ښه پوهيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديموکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده
دمسلک پیروي لویه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسې ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ویني څه زجربې قانونه
اطمینان دروح اوفکرهلته بویه
چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځیني وایي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي
که صحیح معنایي غواړې زما جانه
په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه ښوک ویرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاښوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزوروړخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که خه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبريږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکراوکار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانزدې کيږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجش نه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
یومنګی دډکېدووخت کښې ویل
تږي نه یواوبه څکوخونه په وهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو تږولوه احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پېږه نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایې سوی پتنګان
چې مونږ پېژنوسیزونکی دخپل ځان
مونږله شمع ، شمع اورله تیلی واخیست
تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښايسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتيته که خپل کارته غفلت مکړه
بيا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځاى شوه ښه نظرپيداشو
ښايست يې وليده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغوټولونه بياشعراوهنرپيداشو

مات کوډرى

(۱)

دکودرپه غاړه پروت و مات کودړى
ويلى زه وم روغ منګى کلال جوړکړى
دلته لوبوکښې زه مات يوه ځلمى کړم
يوې پېغلې په اوږوومه راوړى

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډېرمين په دې کودردي يوځای شوي
ډېرمنګې دلته مات شوي لېدبيان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
يوناڅاپه راپيداکوم ليونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپين نشم ويلی سپين ته تورزه
دااميددې څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر او حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپينې سپوږمۍ کښې
خاوند اېښی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کيف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سليمان دی
ماليدلی په قدرت کښې دانسان دی
په رښتيا که ته څه کارورځنې واخلې
شپې او ورځې هغه سپين اوتوردېوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتې سليمان دسبا ښارنه
ته يې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا اميد کېږي دشپو ورځو له زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايي ژوندپيدادی له دريابه
سمندروايي چې دی داورله تابه
لټوي يې دهوامرغان هواکښې
حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي دګل رنګ دی دستايلو
نسيم وايي خوشبويي بويه دوړلو
فيصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايي غوټۍ خاندي هوسېږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نوروایي له ډیرې زړه تنګۍ نه
زړه یې چوي اوګرېوان یې څیرى کېږي

ثواب

دبېداى ثواب دورى مېرول دى
دفقیرثواب روژې خداى ته نیول دى
غازي وژني بل سړى ثواب دپاره
دشهیدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مینه دیار
دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ویلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږیدلی دی.

پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادی پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاء او انشاء.

۱٦- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد.-سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library